

Nuorten ääni: 10 kysymystä koronatilanteesta

4/2020

16.4.2020

Yhteiskunnallinen keskustelu tarvitsee nuoria

"RIP kesäloma ja sinne meni viimeinen suvivirsi."

Koronapandemia on shokki koko yhteiskunnalle. Se on osoittanut, että tämännäköiset yllättävät ja äkilliset tapahtumat voivat muuttaa nopeasti ja globaalisti ihmisten elämää ja yhteiskuntien toimintaa. On todennäköistä, että nuorten elinaikana ehtii tapahtua lisää yhteiskuntaamme ravisuttavia shokkeja. Siksi nuorten näkökulma on nyt tärkeä kuulla.

Miltä maailmanlaajuinen kriisi näyttää nuorten silmin?

Kysymme yläkoululaisilta kymmenen kysymystä koronatilanteesta.

Tulokset tuovat julkiseen keskusteluun nuorten näkökulman ja nostavat esiin nuorten äänen. Tässä raportissa olevat sitaatit ovat suoria lainauksia nuorten kyselyyn antamista avovastauksista.

Kyselyyn vastasi 1 068 yläkouluikäistä nuorta ympäri Suomea. Kysely tehtiin 27.3.–6.4. välisenä aikana, jolloin nuoret olivat käyneet etäkoulua pari viikkoa.

Vastaajat ovat syntyneet vuosina 2004–2008. Suurin osa vastaajista (46 %) oli vuonna 2004 syntyneitä. Vastaajista 56 prosenttia oli tyttöjä ja 40 prosenttia poikia. Neljä prosenttia vastaajista kertoi olevansa muunsukupuolisia tai ei halunnut vastata. Vastaajista 95 prosentin äidinkieli oli suomi, ruotsinkielisiä oli prosentti ja muun kuin suomen tai ruotsin ilmoitti äidinkielekseen 4 prosenttia. Vastaajia oli seuraavista maakunnista: Etelä-Pohjanmaa, Lappi, Lounais-Suomi, Pirkanmaa, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Savo, Päijät-Häme, Satakunta, Uusimaa ja Varsinais-Suomi.

Korona sai nuoret ajattelemaan tulevaisuutta

Koronapandemia vaikuttaa satojen miljoonien nuorten elämän pysyvimpään rakennuspalikoihin. Suuri osa valtioista on sulkenut koulunsa. Nuorten mahdollisuudet käydä harrastuksissa tai viettää aikaa kavereidensa kanssa ovat rajatumpia kuin koskaan aiemmin nykynuorten elämässä.

Nuoret ovat viime vuosina ottaneet voimakkaasti kantaa globaaleihin kriiseihin. Esimerkiksi nuorten huoli ilmastonmuutoksesta on kasvanut. Ilmastomuutos ja siihen sopeutuminen on yksi keskeisin syy sille, miksi nuorten tulevaisuususkko horjuu. Tämä käy ilmi esimerkiksi [Lasten ja nuorten säätiön Suomi vuonna 2050 -selvityksestä](#).¹

Koronakriisi jakaa nuoret. Osa on tilanteesta erittäin huolissaan ja osa uskoo kriisin poikivan jotain hyvää.

"Kaikki on muuttunut lyhyessä ajassa"

Koronatilanne huolettaa suurinta osaa vastaajista. Valtaosa (50 %) on kuitenkin huolestunut tilanteesta ainoastaan vähän. Melko paljon huolestuneita oli 28 prosenttia ja erittäin paljon 5 prosenttia. Vain 12 prosenttia vastasi, että tilanne ei huoleta heitä lainkaan.

"Tuntuu oudolta ajatella koko asiaa ja miten paljon kaikki on muuttunut lyhyessä ajassa. Koulut suljettu, koko suomi suljettu, uusimaa eristetty, ravintolat suljettu, yrityksiä mennyt konkurssiin jo nyt. Huolettaa suomen tulevaisuus. Pelottaa, että suomi menee lamaan."

Kyselyyn vastanneet nuoret eivät kuitenkaan usko kriisin jatkuvan pitkään. Suurin osa (57 %) nuorista uskoo, että koronasta aiheutuva kriisi on ohi heinäkuun loppuun mennessä. Ainoastaan 7 prosenttia uskoo tilanteen kestävän vuoden loppuun ja 3 prosenttia uskoo tilanteen jatkuvan vuoden 2021 puolelle. On huomioitava, että joka viides (21 %) nuorista vastasi kysymykseen kriisin kestosta "en osaa sanoa".

Nuorista kolmasosa (29 %) kertoi, että tilanne on saanut heidät ajattelemaan tulevaisuutta enemmän kuin ennen. Samalla joka neljäs (24 %) kertoi olevansa tulevaisuudesta enemmän huolissaan kuin aiemmin ja kymmenesosa (11,5 %) kertoi ajattelevansa tulevaisuutta pidemmälle kuin ennen.

Huomionarvoista on myös se, että nuorista noin 13 prosenttia kertoi uskovan, että kriisi synnyttää jotain hyvää.

”Ystävien kesken on havaittavissa näkökulma: Päivä kerrallaan mennään eteenpäin ja luottavaisin mielin, kyllä tämä tilanne vielä joskus helpottaa. Ja vaikka ei joka päivä tulisikaan ajatelleeksi on ne kaverit siellä somessa ihan samallain tukena kuin livenäkin.”

Asiantuntijan analyysi

”Kun kysely oli käynnissä, vilisi julkisessa keskustelussa hyvin suuria uhkakuvia. Tästä huolimatta suurimmalla osalla nuorista huoli oli vain vähäistä ja valtaosa heistä uskoi siihen, että kriisi on ohi muutamassa kuukaudessa. [Ylen teettämän kyselyn mukaan huoli koronasta kasvaa iän myötä.](#)” Myös osa muissa maissa tehdyistä kyselyistä on osoittanut, että aikuisväestö on nuoria enemmän huolissaan pandemian vaikutuksista.

Monet vastaajat toivat esiin julkisessa keskustelussa toistuneen viestin: nuoret eivät ole yleensä koronaviruksen kannalta riskiryhmää. Tämä voi osaltaan selittää sitä, miksi nuoret eivät ole tilanteesta yhtä huolissaan kuin muu väestö. Toisaalta tätä voi selittää myös se, että suuri osa nuorista suhtautuu tulevaisuuteen yleensä melko optimistisesti. Samalla on kuitenkin selvää, että pitkittyessään kriisi vaikuttaa kielteisesti nuorten tulevaisuususkoon ja valitettavasti erityisen lamaannuttavia vaikutuksia sillä tulee olemaan nuoriin, joiden hyvinvointi on jo valmiiksi eniten uhattuna. Ilahduttavaa vastauksissa oli kuitenkin se, että joka seitsemäs nuori uskoo, että tilanteesta syntyy myös jotain hyvää.

Kun kyselyvastaukset kerättiin, epidemia oli ollut päällä vasta pari viikkoa. Jo sinä aikana monen nuoren ajatukset tulevaisuudesta muuttuivat. Mikäli kriisi pitenee, on sillä varmasti yhä suurempi vaikutus siihen, mitä nuoret ajattelevat tulevaisuudesta.”

Olli Alanen, toiminnanjohtaja
Lasten ja nuorten säätiö

Nuoret seuraavat runsaasti koronauutisointia ja erityisesti perinteisestä mediasta

Nuorten mediankäytössä sosiaalinen media korostuu. Perinteisempien medioiden, kuten television ja sanomalehtien, suosio on puolestaan laske-
nut, vaikka myös ne ovat edelleen merkittäviä monelle nuorille. [Nuoret ja
mediakulutus 2019 -raportinⁱⁱⁱ](#) mukaan nuorten luottamus perinteisten
medioiden sisältöön on Suomessa muuhun väestöön verrattuna kuitenkin
suhteellisesti alhaisempi. Eri tutkimuksissa on myös korostunut, että [nuo-
ret kuluttavat uutissisältöjä sosiaalisen median kautta.^{iv}](#)

Nuoret seuraavat erilaisia sosiaalisen median vaikuttajia erittäin tiiviisti ja
luottavat heidän sanomisiinsa kuin kaverin sanomisiin. Suomessa valtio-
neuvoston kanslia on valjastanut koronakriisissä avuksi nuorten suosimia
sosiaalisen median vaikuttajia, joiden he toivovat levittävän nuorille ajan-
tasaista ja oikeaa tietoa koronasta.

“Asioista pitäisi uutisoida nuorille enemmän”

Kyselyyn vastanneet nuoret seuraavat koronaan liittyvää uutisointia aktii-
visesti. Vastanneista 42 prosenttia seurasi uutisointia päivittäin ja 7 pro-
senttia ilmoitti seuraavansa uutisointia koko ajan. Kolmasosa (32 %) seu-
raa uutisointia muutaman kerran viikossa. Kuitenkin myös joka kymmenes
nuori kertoi, ettei seuraa lainkaan koronaan liittyvää uutisointia.

*“Minä ja ystäväni seuraamme nyt enemmän uutisia sekä poh-
dimme tarkemmin mikä on oikeaa faktatietoa ja mikä ei. Kiin-
nostus uutisia kohtaan on siis suurempi ja lähdekritiikki tar-
kempi.”*

Kyselyssä nuori sai valita useamman lähteen, josta seuraa koronauutisoin-
tia. Perinteiset mediat nousivat nuorten suosikeiksi. Valtaosa nuorista il-
moitti seuraavansa uutisointia sanomalehtien tai vastaavien ja niiden verk-
kosivujen (56 %) ja television (54 %) kautta. Peräti puolet nuorista (48 %)
kertoi, että heidän vanhempansa pitävät heidät koronatilanteesta ajan ta-
salla.

Nuorista neljäsosa (24,5 %) ilmoitti seuraavansa uutisointia somevaikutta-
jien kanavista. Kavereiden somepäivityksistä uutisointia ilmoitti seura-
vansa 20 prosenttia ja radiosta 12 prosenttia.

Neljäsosa nuorista oli sitä mieltä, että koronauutisoinnissa on huomioitu nuoret melko huonosti (21 %) tai huonosti (5 %). Kuitenkin suurin osa nuorista pitää uutisointia nuorille onnistuneena, sillä sen arvioi onnistuneen melko hyvin 38 prosenttia ja erittäin hyvin 5,5 prosenttia vastaajista. Toisaalta lähes joka kolmas (31 %) vastasi "en osaa sanoa".

"Asioista pitäisi uutisoida nuorille enemmän, ja kertoa että vaikka korona ei ole heidän ikäryhmälleen vaarallinen, se on monelle muulle."

Osa nuorista toi avovastauksissa esiin, että keskustelu on keskittynyt vahvasti nimenomaan vanhempiin ikäryhmiin. Nuorten tilanteeseen ei ole kiinnitetty paljoa huomiota eikä nuorten mielipiteitä ole kysytty. Avovastauksissa nousi esiin myös se, että kaikki nuoret eivät ole ymmärtäneet tilanteen vakavuutta, koska uutisoinnissa on korostettu, etteivät nuoret kuulu riskiryhmään.

Asiantuntijan analyysi

"Perinteinen media on se, jolla on resurssit ja vakiintuneet toimintatavat seurata reaaliajassa isoja tapahtumia. Vaikuttaa siltä, että kriisiaikoina luotettaviksi koettujen medioiden painoarvo kasvaa. Tämä ilmiö on tunnistettu aikuisilla, mutta selvityksemme pohjalta näyttää, että ilmiö koskettaa myös nuoria.

Nuoret seikkailevat luontevasti erilaisten kanavien välillä ja saavat siksi tietoa perinteisten kanavien lisäksi sosiaalisesta mediasta. Yläkouluikäisen elämässä vanhemmilla on yhä suuri rooli, ja puolet kyselyyn vastanneista nuorista kertoikin vanhempiensa pitävän heidät ajan tasalla koronakriisistä.

On tärkeää huomioida, että vastaajista neljäsosan mielestä nuoria ei ole huomioitu uutisoinnissa tarpeeksi. Mikäli nuori ei koe, että uutisointi koskettaa itseä, on vaarana, että virallisten linjausten mukaiset ohjeistukset eivät tavoita häntä. Mitä useammassa kanavassa koronasta kerrotaan nuorille kiinnostavalla tavalla, sitä parempi."

Enni Sahlman, viestintäpäällikkö
Lasten ja nuorten säätiö

Suurin osa nuorista on sopeutunut hyvin etäopiskeluun, mutta ikävöi koulua

Koululla on merkittävä rooli yläkouluikäisten elämässä. Vaikka etätyö on ollut voimakkaasti kasvava trendi jo pitkään, on peruskoulu ollut edelleen hyvin vahvasti aikaan ja paikkaan sidottu. [Unescon mukaan koronapandemian vuoksi sadat miljoonat nuoret ympäri maailman opiskelevat tällä hetkellä muualla kuin koulussa.](#) Siirtyminen etäopiskeluun tapahtui nopeasti ja ilman, että kukaan oli varautunut tämän mittakaavan muutokseen.

"Sinne meni viimeinen suvivirsi"

Kyselyyn vastanneista nuorista enemmistö on sopeutunut etäopiskeluun hyvin, mutta kolmasosa vastasi kokevansa tilanteen ongelmalliseksi. Melko hyvin etäopiskeluun kertoi sopeutuneensa 47 prosenttia ja erittäin hyvin 20 prosenttia vastaajista. Kuitenkin joka neljäs (24 %) nuori ilmoitti etäopiskelun tuntuneen hieman vaikealta ja 7 prosenttia erittäin vaikealta.

"Kaikki on pilalla, haluan kouluun enemmän kuin ikinä."

"Olen alkanut arvostaa koulua ja harrastuksia enemmän."

Noin puolet (48 %) kertoi ikävöivänsä koulua, ja vain 25 prosenttia vastasi, että ei ikävöi koulua. Suuri osa eli 27 prosenttia nuorista vastasi kysymykseen "en osaa sanoa". Tämä voi selittyä osin sillä, että poikkeustilanne oli vastaushetkellä kestänyt vasta kaksi viikkoa ja tilanteeseen voi liittyä sekä positiivisia että negatiivisia tunteita.

"Koulusta lähetetään enemmän tehtäviä, kuin normaali kouluikäydessä, joka tuntuu raskaalta."

Monet nuoret toivat avovastauksissa esiin, että opiskeluun menee tällä hetkellä aiempaa enemmän aikaa ja opiskeltavaa on enemmän. Samalla moni vastaaja oli myös huolestunut arvosanoistaan ja siitä, miten tilanne vaikuttaa toiselle asteelle pääsyyn.

"Arvosanojen tippuminen ja keskiarvon lasku huolestuttavat. Yhteishaku on tehty ja tuloksia odottaessa pelottaa, että arvosanat keskiarvo tippuu huomattavasti. Opiskelu on hankalampaa ja työtä on paljon."

"Korona tulle vaikeuttamaan kaikkien lukioon pääsyä ja se huolestuttaa ja uskon että se vaikuttaa myös yläasteelle pyrkijöihin."

"Kaikki aika menee kouluun, koska opettajat eivät osaa antaa sopivaa määrää tehtäviä."

"Ei pääse kouluun ja etätehtäviä tulee paljon enemmän kuin normaalisti koulussa tehtäisiin. Monia ahdistaa koulutehtävien määrä ja ne vain tuntuvat kasaantuvan päälle."

"Jatko-opiskelusta on tullut monelle ysiluokkalaiselle huolenaihe, sillä pääsykokeita ei päästä pitämään ja oman opiskelun jatkuminen on epävarmaa. Huolta nuorille aiheuttavat myös omat arvosanat, sillä jos pääsykokeita ei pidetä, otetaan kouluihin ensi vuodeksi opiskelijoita todennäköisesti todistusten perusteella."

Erityisesti yhdeksäsluokkalaiset nostivat esiin erilaisia huolenaiheita ja haikeutta siitä, että peruskoulu päättyy näin.

"Myös ysishowta ja muutenkin ysin kevättä olen odottanut seisakan alusta asti. -- Sinne meni viimeinen suvivirsi."

"Haikea olo on myös siitä, että viimeinen vuosi peruskoulussa loppuu näin. Leirikoulu peruttiin ja päättöjuhlaa ei todennäköisesti tule olemaan. Todistukset saamme siinä tilanteessa postin kautta kesäkuussa."

Siirtyminen etäopetukseen toi mukanaan nuorille uuden ilmiön. Raja koulun ja vapaa-ajan välillä hämärtyy, kun koko elämä pyörii neljän seinän sisällä. Erityisesti avovastauksissa iso osa kertoi, että koulu vie enemmän aikaa ja tuntuu rankemmalta nyt, kun opiskelusta pitää suoriutua omin voimin.

"Raja vapaa-ajassa ja koulu-ajassa hiipuu."

"Koulun etäopetus lisää kotona olemista ja tuo rauhoittumisen paikan ja koulutyön samaan tilaan."

"Olemme vain kotona eristyksissä. Tilanne hajottaa välillä aika pahasti. Ei pääse oikein mihinkään sekä työskentelyn ja vapaa-ajan raja on välillä vaikea erottaa."

"On todella surkeaa, kun pää asiassa joutuu istumaan neljän seinän sisällä tapaamatta kavereita, tekemään paljon tehtäviä... Eli vapaa-ajan ja koulun ero on hälventynyt. Saatan istua koneen ääressä tekemässä tehtäviä koko päivän."

”Nuorten on pitänyt sopeutua kotiin keskittyvään arkeen. Koti ei ole monille enää lepopaikka työpäivän jälkeen, vaan joitakin siellä olemisen voi jopa stressata tai ahdistaa tehtävien ja sen takia, että kotona on viettänyt lähes koko päivän.”

Asiantuntijan analyysi

”On hienoa huomata, että nuoret ovat sopeutuneet etäopiskeluun pääsääntöisesti hyvin. Kuitenkin kyselyyn vastatessaan nuoret olivat etäopiskelleet vasta kaksi viikkoa. Samalla on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että jopa kolmasosa nuorista on kokenut muutoksen ongelmallisena.

Kaikilla oppilailla ei ole yhtäläisiä mahdollisuuksia osallistua etäopetukseen, sillä se edellyttää, että omassa käytössä on tarpeeksi laadukas tietokone ja internetyhteys sekä rauhallista tilaa opiskeluun. Ylipäätään kotiväen merkitys nuorten tukemisessa korostuu poikkeustilanteessa. Tämä asettaa nuoret eriarvoiseen asemaan. Onko vanhemmilla aikaa, jaksamista tai esimerkiksi riittävää kielitaitoa, jotta he voivat auttaa koulutehtävissä tavallistakin enemmän?

Poikkeustilanteessa koulun yhteisöllinen rooli korostuu. Koulussa ei käydä ainoastaan oppimisen vaan myös kavereiden vuoksi. Vaikka opintojen suorittaminen digitaalisesti onnistuisi hyvin, on ymmärrettävää, että fyysinen ero kavereista on monille nuorille raskasta. Painopiste alkaakin siirtyä opetuksen teknisestä toteutuksesta vuorovaikutukseen: miten tuemme esimerkiksi yhteisöllisyyttä etänä?

On käynyt selväksi, että eri oppilaitosten ja opettajien välillä on paljon eroja siinä, miten etäopiskelu on järjestetty. Tilanne on uusi myös opettajille, mutta on tärkeää, että nuorten huoli tehtävämäärästä ja koulutyön kuormittavuudesta kuullaan ja otetaan tosissaan. On huolestuttavaa, että useat nuoret kokivat koulun ja vapaa-ajan sekoittuvan. Nyt olisikin hyvä opetella omien rajojen asettamista yhdessä ja miettiä, millaisin rituaalein voi rakentaa eroa koulutyön ja vapaa-ajan välillä.”

Sara Peltola, asiantuntija
verkko-ohjauksen asiantuntija
Lasten ja nuorten säätiö

Kavereiden kanssa oleminen ja harrastukset on peruttu

Nuorten elämässä kaverisuhteiden merkitystä ei voi ylikorostaa. Kaverit ja yhteenkuuluvuuden tunne ovat nuorille tärkeimpiä merkityksellisyyden kokemuksen rakentajia. Vuorovaikutus ja kavereiden kanssa hengailu on tärkeää nuorille kulttuurista ja maanosasta riippumatta. Koronapandemia vaikeuttaa tällä hetkellä lähes kaikkien nuorten kaverisuhteita ja vapaa-ajanviettoa globaalisti enemmän kuin mikään muu ilmiö heidän elämänsä aikana.

Kavereiden ohella monelle nuorelle harrastukset muodostavat keskeisen osan mielekästä elämää ja arkirutiineja. Pandemian takia suurin osa nuorten harrastuksista on peruttu tai niitä on merkittävästi rajoitettu koko loppukevään ajan.

"RIP kesäloma"

Vajaa puolet (43 %) kyselyyn vastanneista nuorista ilmoitti pitävänsä kavereiden kanssa vähemmän yhteyttä kuin ennen pandemiaa. Kuitenkin kolmasosa (36 %) kertoi pitävänsä yhteyttä saman verran kuin ennen ja 16 prosenttia jopa enemmän kuin aiemmin. Avoimissa vastauksissa nuoret painottivat sitä, että nyt kanssakäyminen tapahtuu sosiaalisen median tai puhelimen välityksellä.

"En näe kavereita ja niitä on aika ikävä, minä olen ollut vaan kotona ja sosiaalinen kanssa käynti on jäänyt huomattavasti paljon vähemmälle."

"Korona on muuttanut elämäni paljon. Se on vienyt hyvät kouluhetket ja harrastusmahdollisuudet. Se on tehnyt minut yksinäiseksi ja hyvin huolestuneeksi omasta henkisestä terveydestä."

"Yhteydenpito kavereihin on vähentynyt, sillä ruutuaikaa tulee etäopiskelussa niin paljon ettei aina jaksata tai huvita olla somen kautta yhteyksissä."

Nuorilta kysyttiin viimeisenä kysymyksenä "Miten korona on muuttanut sinun tai tuntemiesi nuorten elämää?". Siihen sai vastata vapaasti avovastauksella. Nuorten vastauksissa korostui etäkoulun lisäksi selvästi kaksi

asiaa: heitä harmittaa, että kavereita ei voi nähdä entiseen tapaan ja että harrastukset ovat tauolla.

"Harrastukset ja muu vapaa-aika on peruttu."

Monet vastaajat toivat esiin sen, että heillä on suuri ikävä ystäviään ja sen, kuinka paljon harrastusten peruuntuminen ankeuttaa vapaa-aikaa. Monella nuorella oli se kokemus, että kaikki kivat asiat – päättäjäiset, riparit, harrastukset, kesäloma, festarit ja kesätyöt – on peruttu.

"RIP kesäloma"

Asiantuntijan analyysi

"Vaikka Suomessa asuvat yläkouluikäiset viettävät paljon aikaa kavereiden kanssa virtuaalisesti, kysely osoittaa selvästi, että suurella osalla nuorista yhteys kavereihin on vähentynyt. Toisaalta ilman mahdollisuutta digitaaliseen yhteydenpitoon pandemialla olisi katastrofaalinen vaikutus nuorten kaverisuhteisiin. Surullista kyllä, kaikilla nuorilla ei ole ystäviä myöskään nettissä, jolloin pandemian myötä tehdyt rajoittamistoimet voivat korostaa yksinäisyyden kokemusta merkittävästi.

Nuorten elämänpiiri on koronan vuoksi kaventunut merkittävästi. Tilanne on kaikille uusi, ja jokainen suhtautuu siihen omalla tavallaan. Kuitenkin juuri vaikutukset kavereihin ja harrastuksiin nousevat niin keskeisesti esiin, että myös tämän perusteella voidaan katsoa niiden muodostavan merkittävän osan monen nuoren elämästä. Monet vastaajat toivat esiin myös sen, että elämästä on tullut 'tylsepää kuin koskaan ennen'.

Harrastukset ja jaettu vapaa-aika ovat tärkeitä palikoita, kun nuori rakentaa itselleen pysyvää identiteettiä, mikä on tärkeä osa nuoren kehitystä. Siksi näyttää siltä, että koronaepidemiolla on merkittävä rooli tämän päivän nuorten kehityksessä. Toisaalta koronakriisistä voi muodostua ajan myötä myös positiivisesti yhdistävä sukupolvikokemus, joka pistää pohtimaan ystävyuden arvoa uudella tavalla."

Anna-Liisa Parkkinen, asiantuntija
Lasten ja nuorten säätiö

Jälkipyykki

– katse tulevaisuuteen

”Kyselystä nousee esiin huoli, että koronakriisi iskee syvän loven nuorten sukupolvien tulevaisuususkoon. Tällä olisi pitkäkestoisia vaikutuksia nuorten kokemaan elämäntyytyväisyyteen sekä heidän fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiinsa. Erityisen huolestuttavaa on, että viime vuosina nuorten tulevaisuususkoa ovat jo koetelleet niin ilmasto- kuin finanssikriisikin.

Tällä hetkellä tulevaisuus näyttää poikkeuksellisen epävarmalta, mikä nostaa nuorten parissa tehtävän tulevaisuuskasvatuksen tarvetta entistä suuremmaksi. Voimme tulevaisuuskasvatuksen keinoin valmistaa nuoria kohtamaan yllättäviäkin muutoksia ja vahvistaa heidän luottamustaan tulevaisuuteen ja omaan pärjäämiseensä riippumatta siitä, mitä odottamatonta ja epätodennäköistä tulevaisuudessa tapahtuu.

Yksilöiden lisäksi koronakriisi on valtava haaste koko hyvinvointiyhteiskunnalle. Vaarana on, että kriisi ja sen jälkihoito kärjistävät nuorten eriarvoistumista ja heikentävät heidän mahdollisuuksiaan luoda itselleen merkityksellistä tulevaisuutta. Toisaalta, kuten nuortenkin vastauksista käy ilmi, koronakriisi voidaan nähdä myös historiallisena epäjatkuvuuskohtana, minkä ansiosta meillä on juuri nyt poikkeuksellinen mahdollisuus vaikuttaa tulevaisuuden suuntaan ja muotoutumiseen.

Kriisin jälkeen meidän ei ole pakko palata vanhaan. Sen sijaan voimme muuttaa kestävämmän kehityksen suunnan kohti jotain uutta ja parempaa. Tämä edellyttää kykyä kuvitella vaihtoehtoisia tulevaisuuksia, jotka lisäävät toivoa ja saavat aikaan toimintaa. Uutta suuntaa hahmotellessa me aikuiset emme saa ’valloittaa’ tulevaisuutta nuorten puolesta, vaan nuoret on otettava mukaan keskusteluun siitä, minkälaista yhteiskuntaa ja tulevaisuutta rakennamme.”

Otto Tähtäpää, tulevaisuusasiantuntija
Tulevaisuuskoulun perustaja
Lasten ja nuorten säätiö

Mikä Lasten ja nuorten säätiö?

Lasten ja nuorten säätiö rakentaa nuorten kanssa tulevaisuutta, jossa jokainen voi kokea elämänsä merkitykselliseksi. Vahvistamme työssämme nuorten tulevaisuususkkoa, yhteenkuuluvuuden tunnetta ja osaamista. Vaikutamme yhteiskunnassa laajan kumppaniverkostomme kanssa. Säätiö on perustettu vuonna 2001 ja se on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton. Tavoitamme vuosittain noin 20 000 nuorta.

www.nuori.fi

info@nuori.fi

[#SijoitaNuoriin](https://twitter.com/SijoitaNuoriin)

LÄHTEET

ⁱ <https://www.nuori.fi/2019/07/12/suomivuonna2050/>

ⁱⁱ <https://yle.fi/uutiset/3-11278807>

ⁱⁱⁱ https://akerlundinsaatio.fi/wp-content/uploads/2019/11/NUORET-JA-MEDIA-KULUTUS_TUTKIMUS_ARTIKKELI_edit.pdf

^{iv} https://www.mediaalantutkimussaatio.fi/wp-content/uploads/Reuters_Digital_News_Report_Suomi_2019.pdf

^v <https://en.unesco.org/news/137-billion-students-now-home-covid-19-school-closures-expand-ministers-scale-multimedia>